

[Steen Folke]

skak med deres gigantiske ophobning af strategiske atomvåben, nok til at slå menneskeheden ihjel 15 gange. Vi har aldrig troet på, at terrorbalancen kunne sikre freden, men der er nu udsigt til, at den kan blive erstattet af noget endnu mere skræmmende.

Der er de sidste år gennemført en ændring af USAs og NATOs atomvåbenstrategi, sådan at USA nu åbenlyst satser på at blive Sovjetunionen overlegen, så overlegen, at USA og NATO kan vinde en atomkrig. Det er dette, der er indeholdt i den såkaldte counterforce-strategi og præsidentdirektiv nr. 59, der blev udformet allerede under præsident Carter.

Samtidig satser USA lige så åbenlyst på, at der kan udkæmpes såkaldt begrænsede atomkrige, f. eks. i Europa, atomkrige med taktiske atomvåben som neutronbomben og eventuelt de nye mellemstranceraketter.

Alt dette er med til at sænke atomtærsklen, altså med til at øge risikoen for, at der faktisk kan blive tale om atomkrig. Det indgår som bekendt i NATOs officielle strategi, at NATO kan være først til at tage atomvåben i anvendelse. Vi tror ikke på, at en atomkrig, hvis den først startes, kan begrænses, så den ikke udløser ragnarok, og vi mener under alle omstændigheder, at det vil være en forbrydelse mod menneskeheden at tage atomvåben i brug.

Præsident Reagans nylige udtalelser om muligheden af en begrænset atomvåbenkrig i Europa har vakt berettiget opsigt, og de senere forsøg fra udenrigsminister Haig, forsvarsminister Weinberger og præsidenten selv på at glatte ud og bortforklare har næppe overbevist mange.

I en leder i et af Det Berlingske Hus' blade, nemlig i B.T. den 23. oktober i år, hed det ligeud, at Reagan er dum og ærlig. Han siger sandheden, men enten bør den ikke siges – eller også i hvert fald på et mere bejligt tidspunkt.

Der er imidlertid den bedste overensstemmelse mellem Reagans udtalelser og de planer, der i vid udstrækning blev udarbejdet allerede under hans forgænger.

Alt dette er vel at mærke ikke kun et spørgsmål om en oprustningsgal – nogle vil sige vanvittig – amerikansk præsident. Det er et spørgsmål om hele NATOs strategi, som også den danske regering har et medansvar for. Den fatale beslutning fra december 1979

om 572 nye, avancerede atomraketter til Vesteuropa, som for en uge siden blev bekræftet igen på NATOs forsvarsministermøde i Skotland, har også tilslutning fra den danske regering. Danmark er altså direkte medansvarligt for atomoprustningen i Europa.

Der er brug for en radikal kursændring i den danske sikkerheds- og forsvarspolitik også på atomvåbenenes område. Etableringen af en internationalt garanteret atomvåbenfri zone i Norden kunne blive et første skridt mod oprettelsen af atomvåbenfri zoner i både Øst- og Vesteuropa, men regeringens holdning til denne sag har været både uklare og tvetydige. På den ene side har man erklæret sig positiv, men på den anden side har man opstillet forskellige betingelser, som har gjort det fuldkomne udelukket, at der i praksis skulle komme noget ud af planerne.

Det ville være godt, hvis dagens debat gør det klart, om regeringen uden betingelser er rede til at arbejde for en internationalt garanteret atomvåbenfri zone i Norden.

(Sang fra tilhørerpladserne).

Første næstformand (Enggaard):

Det er ikke tilladt at... *(Sangen fortsætter)*. Mødet er udsat i 5 minutter.

Mødet udsat kl. 13.12

Mødet genoptaget kl. 13.17

Besvarelse

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det sikkerhedspolitiske klima mellem Øst og Vest har i de senere år undergået en forværring, der må give anledning til betydelig uro. Blandt de alvorlige sikkerhedspolitiske problemer, de vestlige lande og deriblandt Danmark i disse år er stillet over for, er den kraftige opbygning af atomvåben, der kan true Europa.

Sovjetunionen har siden midten af 1970'erne foretaget en kraftig opbygning af sine nukleare mellemdistancevåben, først og fremmest ved udstationering af de nye SS-20 missiler, der fra baser dybt inde i Sovjetunionen kan nå mål i Vesteuropa. Der er foreløbig udstationeret mere end 250 SS-20ere,